

Sûriya ber bi perçebûnê ve diçe

Tiştêk seyr nîne, ku desthilatêke (Dafetko), wekî desthilata demî ya Sûriyê, ya ku ji plodanê rêxistinêke terorîst (HTS) hatîye damezrandin, ku di giringiyê nêdê pirsgirêkan navxweyî û pirsên girîngên demokrasîyê û diyaloga nîgmanî û nîsîbî mirûvan.

Dom » R:3

Hişbûna bi tevahî a Gola Urmiyê

Kirca karmayê di Îranê de, nîgîrîna Gola Urmiyê û jimarîna jîngeha Rojhilatê Kurdistanê bi xwe bûne. Îran yak ji van welatan e ku bi kirca gelek tund a karmayê rû bi rû ye. Barîna karmayê baran, hişk sal, sêdebûna nîfûs, mîfah wergirtina karmayê ji parîkariyan di beşên cotkari û pêşey de, û rêxerîya naxwîh yan çavkariyan avê, welat di hemûê "karmayê" rû bi rû kirî ye.

Dom » R:3

Jîngehparêzî li Kurdistanê, Şewazek ji berxwedana netewî û dij bi dagîrkariyê

Roja Pêncşemî 28 Gêlaxê 1404 a Roj, mayêrên jîngeh û nîgîmana me, agir berdana çiyayê Awiyarê ji dardora bajarê Sîna û rûbarê berfirat ji çîngêha wî çiyayê gashîyayî şewitî. Herwisa 7 çalakvanên jîngehparêz ên xalkê Sîna, rastî şewitînê hatin ku li rojê piştrê de mixabin 3 ji wan çalakvanan ên bi navên "Hemîd Muradî, Çiyako Yûsîfîniyad û Xebat Emînî" canê xwe goriyê jîngeh û nîgîmana xwe şiku Kurdistanê kirin û gahî bûn.

Dom » R:3

Agirî

Duqêstînamêk Nijazi-Gizî Te, PDK ênê diwêne: www.kurdistanmedia.com/kurdi

www.agrimedia.org Hejmar (499) 06-08-2025 Bûha (1000) Tîman

Peyama Hevxemiya Rêzdar Mistefa Hicrî li derheq şehîdbûna jîngehparêzên Kurdistanê

Rêzdar Mistefa Hicrî, Sekreterê Giştî yê Hizba Dêmkokrat a Kurdistanê Îranê bi hîlkeftê şehîdbûna çalakvanên jîngehparêz ku li dema temirandina agir li çiyayê Awiyarê de rastî şewitînê hatibûn û canê xwe pêşkêşî parastina

jîngeha nîgîmana xwe kirin, payamê belav kir.

Di qayamê wîha ya Canjîdestdana "Hemîd Muradî û Çiyako Yûsîfîniyad û Xebat Emînî" jîngehparêz bûyerek cergîr bû.

Piştî agirpêketin bi bil-indahiyan çiyayê Awiyarê, hejmerek berçav ji çalakvanên medenî û jîngehparêz, digel xalkê devarê, wê erkek nîgîmanî, bi armanca temirandina agir, çonê cihê agirpêketinê. Mixabin hejmerek

ji xortên fidakar û jîngehparêz bi sedema guvîya agir rastî şewita cestayî û birînan kûr hatibûn, bi sedema di-jwariya birînan, xatir ji jiyane xwestin û canê xwe pêşkêş bi ax û jîngeha Kurdistanê kirin.

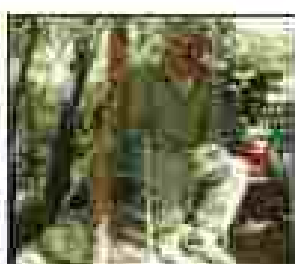
Xalkê xwedî halwîst û welatparêz ên parêzgehê Sîna û devarên dardor, li rêûresmên bi şan û berçav de, termê nûtirîn şehîdên jîngehparêziyê bi axa pîroz a Kurdistanê spartin.

Bêdarbûna Kurdistanîyan li wê rêûresmê û hevxiyê û çalakbûna wan, careke din da seli-

mandin ku netewê xw-eragir û xwedîhawera Kurd li Rojhilatê welatê de li derheq jîngeha Kurdistanê û şehîdên jîngehparêz, xwedîseh e û jê xwedî derdikeve û wê payamê dide kû "Hizra kêş, rêbera"

Bi wê hîlkeftê, ser-saxiyê dibêjme malbatên Hemîd Muradî û Çiyako Yûsîfîniyad û Xebat Emînî û ciyaka jîngehparêziya Kurdistanê, bi hêviya başbûna birîndarên wê bûyerê.

Mistefa Hicrî
Sekreterê Giştî yê Hizba Dêmkokrat a Kurdistanê Îranê
26ê Temûza 2025 an a Zayînî

Qasimlo rêberek ji bo hemû serdeman

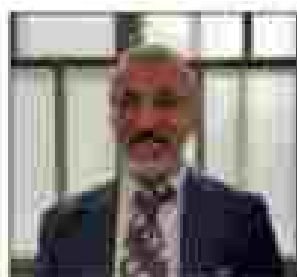
Dom » R:2

Ji Konferansa Munichê heta Şerê Navxweyî

Dom » R:3

Qasimlo rêberê Kurd ji bo hemû serdeman

N. Dr. Meûd Heqî

Terora rêberê Kurd ji Bersîva Aştiyê

Dî 13ê Tîrmaha 1988an de, Dr. Qasimlo, Rêgê Abdullah Qaderî û Fazel Rasûl, dema ku ew digîn Viyanayê da ku bi nûnerên Komara Îslamî re danîstandin biavê, ji aliyê hemîyan şandîya danîstandinê ya Komara Îslamî re bi awayekî planîfîr hatin kuştin. Ev kuştin ne tenê sêkê ji dijî rêberê siyasî bû, lê di heman demê de hewlîdanek bû ji bo hilweşandina tevahî ya gotara aştî û diyalogê.

Gelêk derfî hema ku Wazareta Têffîkerîyê ya Komara Îslamî di vî kuştinê de beşdar bûye, lê hikûmeta Awîstîrîyayê - ji ber sedemên siyasî û aborî - bi bendîrî li dî sêdaran naçû. Lêbelê, navê Qasimlo di dîroka de wekî pêşembereki tîhevnafîyê û qurbanîyê "terorîzma dewlatê ya Komara Îslamî li ser axa Ewropayê" ra.

Mîrîna Qasimlo mîrîna kesekî bû, lê ew ne daniya îdealên wî bû. Diyalog wekî stratejiyek, her çend ji aliyê Komara Îslamî ve hatibe xwînrijandin jî, bû beşek mayînde ya genda siyasî ya liqere Kurd. Îro, gelêk alîtan Kurd çareserîya krîzê li Îranê ne di hundûrtîyê de, lê di ji-nû ve avakirina ewelîyan de bi rîya diyalog, federatîzm û demokrasîyê dibînin - rîyek ku Qasimlo bîngêrê wê dani.

Dr. Qasimlo, Abdullah Qaderî û Fazel Rasûl di 13ê Tîrmaha 1988an de ji Viyanayê, paytexta Awîstîrîyayê hatin kuştin. Kuştin di dema danîstandinê fîrmî yê bi nûnerên Komara Îslamî re pîk hat. Belgeyên ku di çapemenîyê Almanî û Fransî de hatîna weşandin, raporên ji dîwariyê Awîstîrîyayê û tîrafên nefermî yê hîr andamên berê yê sazîyên ewelîyê yê li Îranê-nîgan didin ku ew operasyon ji aliyê Wazareta Têffîkerîyê ya wê demê ve bi avakirina asta herî bilînd a hîlûmeta Komara Îslamî hatîye planîfîr.

Ev kuştin ne tenê jihoşakirina fîzîkî ya rêberê bû, lê hewlîdanek bû ji bo tîkîbirina pêvajoyê siyasî ya sazîmanîkirina demokrasîyê li Kurdistanê. Îranê, Komara Îslamî bi awayekî rast fîrmî kir ku xetere Qasimlo ji bo rejîmê di "pîrana wî ya rêxistîyêrîna pîngîrîka Kurd bi awayekî aştiyane û nametaweyî" de bû, ne di heja leşkerî ya Partiya Demokrat de.

Qasimlo bû qurbanê heman bergê nametaweyî ku dîwîraqî, dîplomasiyê mafên mirovan biparêze. Ev tîkîpîna ewelî ya çîhana Rojava peyamek ji Komara Îslamî re gend ku ew dîkare dijberên xwe ji ser axa Ewropayê ji bi karandina "terorîzma sînor a heqdar-girî" ji Holê-rake - pêwacê ku papê di kuştina Mykonosê li Almanya û dîcên wêkîher de hate dobara kîrîn.

Kuştina Qasimlo derbeyek giran ji laşê Partiya Demokratîk û atmosferê siyasî ya li Kurdistanê da. Ji aliyê yekî ve, nabûna rêberîyek bi wê astê aqilmandî, rawestî û pêwaniyê nametaweyî wêlîyêk mezin di avahiya partiyê de çêkir. Ji aliyê din ve, hin hêsan gihîştin wê amade ku Komara Îslamî sîmanê aştiyê fîrmî nake û tenê rîya rûbîrîbûna wê vegere tîkîlogîna çêdîrîyê.

Lê di heman demê de, gihîştîbûna Qasimlo wêlîyê wî wekî sembola diyalog, edalet û rûmeta mirovan di bîra dîroka ya gelê Kurd de xurt kir. Di bîranînan salana, sebatên îkîfîrîyê û analîzên siyasî yê ku piştî wê hatin kîrîn de, Qasimlo wekî "pêşembere aştiyê" û "dengê aqilîyê" hate ji nû ve avakîrîn. Modelêk ku hîr ji hêrî demokrasîyê tîham dîre.

Qasimlo wekî rêberê laîk, demokrasîk, aştiwaz û netawîpewer, bi tevahî li dijî avahiya tîkîlogîk a Komara Îslamî sekinî. Ewîyê wî bi vebîstandina di û diyalogê hebû. Ev siyasîmedarek bû, lê ew mirovîkî ewel û diyalogê bû.

Ev taybetmendîyên wî bîr ku rejîmê nîgîrîyê kîrîn, ji ber ku wî tîhmala berpaymenîyêk berfîrîyê di navbera netawîyêrîyê ne-nawendî yê li Îranê, rewîpîrîyê li Fîrîsê û heta saziyên nametaweyî de afirandîbû. Komara Îslamî hewl da ku bi kuştina wî ve pêvajoyê qut bike, lê di demêk dîrê de, ew nekarî ra ji ber memûrîyê ra û gotarên wî bigîre.

Mîrata Qasimlo û Pêwîstîya Ji Nû Ve Xwendina Wî Îro

Şahîd bûna Dr. Qasimlo ne daniya jiyênek bû, lê destpêka namîrîyê ramaneke bû. Ramane ku ji sînorên netawa, sîman, di û heta ardîngîyê derbas bû. Cûneyek rêberîyê siyasî ya ewelî-rêber, nealîsê û pêşverû ji Rojhîlata Navîn a dijî hundûrtîyê nîgan dîde. Îro, piştî sêdehî sê-dehsalan ji kuştina wî, gelêk pîngîrîkê û kîrîzê ku Qasimlo hîgarî ji ser wan de hîr ji berîwam dîkin. Lê tîgê ku guherîyê pêwîstîyê tîgîrîyê a ji nû ve xwendin û xîjandina gotara wî ya siyasî ya gotarê ku, di siya çêkan, îdeolojî û nefîrîyê meşhûrî de, am ji her demê bêtrî hewlîdanê.

Di rewîyêk de ku Komara Îslamî di kîrîzê krîkî, ên rawerîyê, aborîyê, cîdîkerîyê sîstematîk a li dijî netawî-

ayîyê ne-fîrîlê û tîcîrîyê nametaweyî de ya, vegere ser koka pîngîrîyê netawîyê li Îranê, nametawîyê pîngîrîyê Kurd, pêwîstîyê stratejîk a. Qasimlo bi cîlîyê destîngîyê kir ku heta ku avahiya siyasî ya Îranê li ser bîngêrîyê navendîbûn, yekîmanîyê û yekîfîrîyê were sêwirandin, tu reform an guherînek mayînde ne tîhmîkîrî.

Rêhîngîrîyê wî ji bo Îranê pêşerojê, di nav de federatîzma demokrasîk, wêkîyêyê pandî, pêwîstîyêyê bi sîmanê derîkê, derîngîyê derîngîyê a yekîmanîyê û beşdarîyê wêkîyê di avahiya destîfîrîyê de, piştî derîngîyê "Genesis, Dîyan û Azadîyê" ji her demê bêtrî ji hêrîyê aştiyê yê modîrîstîk, çalakîyê sîvîl û heta hîr gîrîyê di nav Îranê de bele ewe kîjandîna. Vegere van pêşîngîrîyê hewlîdanê ku bi rêberîyê bi cîhîrîngîyê ewelîyê a wêlîyêkî pîngîrîyêyê ra bîrî.

Ji bo Tîrgîrîyê Rîgîrîyê Kurdistanê ya Hemdem, ji nû ve xwendîna Qasimlo di nav Tîrgîrîyê Rîgîrîyê Kurdistanê de, îro ji her demê bêtrî hewlîdanîyê vegere ser aqilmandîyê Qasimlo sê kîrîrîyê. Di rawerîyê de ku hîr mayî ber bi rawerîyêyê û tîcîrîyê ve çûna, Qasimlo sembola hevîngîyê bû. Hevîngîyêk di navbera berîwamê û danîstandinê de, di navbera nametawîyê netawîyê û demokrasîyê de, di navbera mafên netawîyê û jiyêna bi netawîyêyê din ra.

Wî çet dîta Kurd ji dîwîstîyê netawîyêyê di ên Îranî vebîstand, lê belê hewl da ku koalîsyonek berfîrîyê aya bîrî de ku Îranê nû ava bike - Îranêk demokrasîk, cîhîrîngîyê û edaletparêz. Tîrgîrîyê Rîgîrîyê Kurdistanê-ya îro-yî hewlîyê dîre ku vegere ser gotara Qasimlo da ku stratejiya xwe ji nû ve di-yêr bike û bawîrîyê çîkîyê ji nû ve ava bike, ne tenê wekî amûrêk nostalgîk,

lê wekî amûrêk ji bo analîsê û stratejiyê çîkîyê.

Di sêdîmekê de ku berokîyê siyasî li çarîyê çîhanê ji kîrîyê rawerîyê, bîkîrîyê û demogîyê dîkîyê, Qasimlo dîkare bîbe modelêk ji bo "berokîyê berpîrîyê, nealîsê û mîrîyê". Wî hêrî bîkar neanî de ku sêdîst be, lê belê ji bo ku gel bîhîrî bike, Wî çet gelêk wekî "amûrêk sîkîfîkî" nealîs, lê belê ewe yekî sîmatîkê îdealê wan dîde.

Ji vî perspektîfê ve, Qasimlo ne tenê rêberê Kurd bû, ew yek ji kesayetîyên rastîyê ên demî bû di kîrîyêyê rêberîyê îdeolîyê edaletê ji Rojhîlata Navîn de. Kîrîyêyêyê ku pêdîyîyê ya ku ji nû ve were avakîrîn, kîrîrîyê sîstematîkîrîyê, î zîngîngîyê, di mayîyê de di di genda siyasî ya netawîyêyê de.

Dr. Qasimlo ne tenê dengê di dîroka Kurdistanê de bû, lê di heman demê de wîlîdanek sîndî ji bo netawîyê li Îranê û Rojhîlata Navîn a nû bû. Ev rêberêk bû ku di gertê merdîyê di-jîyê de pîrîyê di navbera berîwamê û toleransê de, di navbera xwestîyê rîgîrîyê û sîmanê diyalogê de, di navbera nametawîyê netawîyê û îdeala demokrasîyê de ewe kîrîyê ku hîr ji dîkare li ser were sekinandin û li pêşerojê were tîhîrîyê.

Her çend kuştina wî astîngîyêk ji pêşîyê rîyê veguherîyê bû ji, lê ne-berî ramana wî bîdîngîyê bîrî. Îro, Qasimlo ji "kesekî" bêtrî a; ew "horîzon" a; adîyêk ku hîr ji sîndîyê ji pîyayîyê Kurdistanê heta holê li Partîyêyêyê Ewropayê, ji hîgê nîfîyê nû yê li Kurdistanê heta dîlê pîrîyêyê azadîyê yê li Îranî.

Vegere Qasimloyê vegere hêvî, nîjîyê, diyalog û yekîyê netawîyê, û siyasîyê ewelîyê ya. O ew pêdîyîyê herî gîrîng a Kurdistanê û herîyê me ya di sêdîyê îlan de.

Jingehparêzî li Kurdistanê, Şewazek ji berxwedana netewî û dij bi dagîrkariyê ye

N. Behzad Qadiri
W. Behzad Simko

Rojê Pêncşemî 28 Gelawêja 1404 a Rojê, neyarên jingeh û nîştmana ma, agir berdana çiyayê Awiyarê li dora bajarê Sinê û nîberekî berfireh ji çêringeha wî çiyayê gestîjanyîgawîrê. Herwiha 7 çalakvanên jingehparêz ên xalê Sinê, rastî şewitîna nêrî ku li rojê pîştî de mîxabin 3 ji wan çalakvanan ên bi navên "Hamîd Muradî, Çiyayê Yûsifînjad û Xabat Emînî" canê xwe goriyê jingeh û nîştmana xwe anku Kurdistanê kirin û şahid bûn.

Ev cara yekem nîra ku sêrîya Kurdistanê bo parastina jingeha Kurdistanê canê xwe fîda dîtin û dîtin qurbanî.

Lê dibe bibe jî ku mîxabin ev pêvajoya, dê berdewam be û qurbanîyên zêdetir ji me bişîna, çimûnê heta Kurdistanê jî jêr desthilata dîktatorîyê Irânê de be, pora herêma me her da ev yara be. Lewma li wê gotarê de diwazim ji wê dîngeha ve mîzeyî ve rawêş bikin, anku ji dîngeha dagîrkariyê û dagîrbûyî ve.

Dewleta dagîrkariyê Irânê bi sedemên siyasetî, ewlehî, îdolojîk û pêchaweyî ve, berpirsê yekem ê agirberdanê bi jingeha Kurdistanê û çavdêstîyê çalakvanên jingehî yê Kurd e.

Ev pîrsa kokê bîrîyara wê, li dîngeha haka koloniyalîzî bo Kurdistanê hoya ku dewleta dagîrkariyê Irânê, wêkê xas ku ji xwe nîzana û "pîştguh xasî", "ne-ewlehî" û "ne-ewamali" dîtiya û ne tenê piştguh xasîya belîdê cehda jîmarîyê wê jî dîda li çarçoweya nîştmanan xwe de mîze dîka ku li wêr de em îqare bi çand xalên wê yêr gîrî dîtin.

- Rêjîma a Irânê, Kurdistanê wê "deverên sînorî", "Xudiyê potansiyelê

çûdabûnê" û "nebûna cîhê bawerîyê", mîze dîka.

Ev dîngeha, herçaweya dîngeha koloniyalîzî (bo bî kolonîkariyê a "Axek ku dîbe bî kontrolkirin, neku gîrê pê bîdîn).

Şewitînê nehiştîna gîrîkirîna, ji navbirina derawîyên sîrûştî û teparîkirîna kultûrî, bîzek ji "berweriya koloniyalîzîma navxweyî" ye ku li teparîyên zanîta siyasetî de jî, nahiştî ye.

- Agirberdanên berfireh bi jingeh, daristan û çêringehên Kurdistanê hevdem digel demsala Havînê, bî berteknîşanda lezgîn ji aliyê dezgehên pêwendîdar ên desthilatê, nîşaneyek ji siyaseta "erdê şewitî" ye.

Çarçoweyên navxweyî û herwiha şahidên wan bûyerên çandî caran îqare bî wê yekê kirîna ku bîzek ji wan agirberdanan, ji aliyê hêzên sîrûştî an bî sedema maopîrîyê sîrûştî ve dest pêkirîna.

Netemirandîna agirên a heta rîgîrîkirîna jî beqdarbûna xalê çalakvan û jingehparêzan bo temirandîna agirên, netemî her xamsa nîrîna, belku bîzek ji siyaseta teparîkirîna herîma.

- Kîyêrê wan şahidên jingehê li Sinê (Hamîd Muradî, Çiyayê Yûsifînjad û Xabat Emînî), şahidên jingehê li Marîwanê (Gerîf Bacwar û Qmîd Konopî) û şahidên jingehê li Pêwê (Muxtar Xandahl, Yûsif Karîmî û Bîtal Emînî) û ... ku li dema temirandîna agir an parastîna derawîyê sîrûştî ya Kurdistanê de canê xwe fîda kirin, an bî pêwîyê cîhê yêr û gumarê, herîma kûrîna Bêlgeyêr wê dîjîmîneyê û asîmîlasyonê jîmarîyêna statematiya.

gîrîk caran, dergehên ewlehî yêr Irânê, bî tohmata û sîrûştî wêkê hêza "ne-ewlehîkirin" an heta "hawîrê gîrûştî dîbîrê rêjîma Irânê" mîzeyî çalakvanên jingehparêz ên Kurd dîtin û gîrê li wan dîwîm an bîngîr dîtin.

Ev cara raftara digel çalakvanên jingehparêz li deverên nîştabûnê Parsan an navendîyên Irânê de mayê dîtin û ev çûdabûnêna statematiya jî carêka dîr îqarekirin bî sîrûştî koloniyalîzîma bîkûmî ya dewleta dagîrkariyê Irânê ye.

- Koloniyalîzîma navxweyî "îqareya bî asîmîlekîrîna û payvekîjan ji deverên etnîkî an bîdûrragîrtî ji aliyê desthilata navendî ve, bî wê yekê ku bo herwelatîbûn, geşepêdan an beşdarîkirîna rastî li siyaseta de, mafê vekhev bo wan deverên dabîn bike.

Li Kurdistanê de dagîrkariyê bî jîmarîyêna jingehî (bîrîna xêdîyê deran, pêkirîna pandavên nîzanîstî, derawîna û talanîkirîna kangîyan, parastîna û jîmarîyêna çêringeh û çiya û aravîrîna deverên sîrûştî) û teparîkirîna çalakvanên jingehî, wê derawîyêna koloniyalîzîma navxweyî, dî bî cî dîka.

Ev pêwîyê dîbe sedema talanîkirîna derawîyê sîrûştî ya deverên Kurdistanê bî qasanta deverên navendî an kom-paryên ser bî damasrawîyên ewlehî yêr dagîrkariyê.

Têkîdana jingehê li Kurdistanê, bî tenê xîzerek aborî nîra, belku êrîşîkirîna bo ser bîranîyên bî kom, jiyana rojane û çandîyê xalê Kurdistanê ye. Li kultûra Kurdî de çiya, daristan û sîrûştî, bîzek ji naxîrîyê netewî ne, jîmarîyêna wan li rastîyê de êrîşîkirin bo ser "rîhê bî kom" a netewîa Kurd e.

Ku wîta yêr Rêjîma dagîrkariyê a Irânê, li warê pêkirîna siyasetî û îdolojîyê ve li kawîrkîrîna jingeha Kurdistanê û çavdêstîyêna çalakvanên jingehparêz ên Kurd, berpirîyara.

Lewma bo berawîrkîrîna li jingeha Kurdistanê, tenê karêk ekolojîk nîng, belku carêk berxwedana netewî û dijî koloniyalîzîma ye.

Jîngeh wek meydana şer

N. Eşî Munzeremî

Jîngehparêzî rêbacek nû ya tîkojîna welatparêzî û neteweparweriyê di pêşwariya asayîyê de ye.

Ew bû alavên profesyonel, bû mûqê - tenê bi kaviyên avê, bataniyên gî, destên betel is bi hestîna çîyayê - ber bi agir va diravîn. Gelokeyn jiyana xwe ji dest dane. Ew ne agirkuj in.

Ew ewelbexşên Kurd in ku hawê dîtin xweşayê - û welatê xwe nîgar bîlin. Her çand rojan beriya nîha, li çîyayê Awyêrê jî jîngehparêzî bûna cengorîyê parastina jîngehê. Ew jî jîngehparêzî Ramîd Moradî, Çîyayê "Gallînaçê" û Xabot Emînî bûn.

Li Rojhilata Kurdistanê, deristanê cîh gewirtandî, golên zûwakîrîn, ew çemîrî tî dîtin û xweza tî xêrbîrîn. Ew bûyarên na bûyarên xweşayî na.

Ew bi destê kaxîdestên, nejmîna dagîrker û bîrnamîya wan pêk tî. Ew aliyasê "axa gewîr" bîrîr dîtin û şehîd dîtin jiyantî li Kurdistanê tîna bîkin. Ew dibawên Kurdistan bîrîr çolawên û xalkê nakarî li ser wê axê dabîra xwe bîrîr.

Di navê wêranîyên sistemadî de, tevgereke nû derxistîye holê: Kurdên ku xweşayê wêlî dayîk, zîman, an xaniyên asayîyê diparêzin, ew organîze kirîna. Bi wan, fîgarîyên derxistî bûye rêbaza bîrnamadî. Di hîza wan de, wêranîyên agîr deristanekê parastina Kurdistanê ye.

Her ew hîza û felsefa ye ku me rastî tîgehê "Eco-nationalism" û "Environmental Patriotism" dîna ku tî wateya netewehazîya jîngehî û welatparêzîya jîngehparêzî.

Yanî berawêjî neteweyên Rojava'yî ku jîngehparêzî bo wan çawa jiyantî

e, bo kurdan jîngehparêzî tî wateya parastina jiyantî bo ku bîrnamî xwe sax bîhîlîn û domdarîyên jiyantî e. Xweza bo me na tenê xweza ye - ew mal, nasname û sembola hîza û rîwîka siyasî ye.

Dema ku Îran êrîşî çîyayên me dîka û xwezaya welatê me tîk dibe, ew êrîşî hebûna me dîka. Li ser wê hingehê, parastina jîngehê bo me welatparêzî û berxwedana sîvil e.

Sez yê ku di wê xebatê de jî cîna xwe dîtin gîrî, pakewar û çîlîz neteweyî me na. Li ber hîndê jî xalkê Kurdistanê jî wan re dibêje: "şehîdên êrîşî".

Di wan salên derbasbûyî de pêşwariya neteweparweriyê êkolojîk di Kurdistanê de sîrî bûye. Di 2018an de Şêrî Bawer, Omîd Konêpûşî, Rahmîet Hekîmîyî û Mihemed Pajîlî bo temîrandîna ew agîrî ku şîpê terorîst a Îranê li Marîwanê berda bî deristanê, cîna xwe kirin gîrî bo parastina jîngeha Kurdistanê. Her di wê demê de tîgehê "Şehîdên êrîşî" hate navê xweyê siyasî û berxwedana Kurdistanê. Ew tîgeh sembola avîna welat û welatparêzîyê a.

Li ber hîndê e ku dema di proseya wêranîyên agîr de, hîza cîna

xwe jî dest dîda, ew yek hemû kurdan xamûr dîka û xalkê wê yekê wek katastrof û felaketê neteweyî dîbînin.

Her çawa dema pêşwariyê çîlîz dîka xalkê rêçêk bîhîmpa li wan dîga û ew yek hemû xalkê xweyî wî jîtan xamûr dîka, bo cengorîyên jîngehparêzî jî xalkê her ew hest heye.

Li her hîndê jî li dema şehîdîyên wan jîngehparêzan li Awyêrê, xalkê sîlogana "dagîrkerî Êranî, bîkujî rojîmanî" digotin û dagîrkerên Êranî bi bîkujî wan jîngehparêzan dînan û li rastî de jî her wîsa e.

Lê mîxabin, di hîmbêr wê sîloganê rast û derîst; hîndêk aliyên siyasî jî rêça hîndêk antîman ewa ye (anhu Herastêrast) di jîberîyê wê sîloganê dîrin û xweştî wê sîloganê bi çaq, na

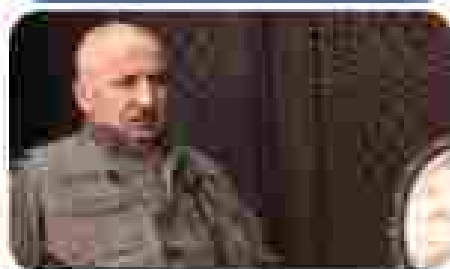
siyasî û bîrnamîyên bîrnamîyên Ew jî demakê de ye ku xwan aliyên di felsefeyê xwe ya siyasî de tîkî gîkê hîndê û nîha welatparêzî û netewehazîyê gîlî dîtin û bi paqewar dîtin cîna.

Ew li demakê de ye ku hîza nîha jî felsefeyê siyasî de çî alternatîf, bo welatparêzî û neteweparweriyê nehatîye danîn ku di pratîk de derxistî bî. Ew aliyên siyasî şehîd dîtin bi ewa-guncandî bîrîr ewaştî û pratîkîyên neteweyî dagîrker, ew li gîkê bîrnamîyê û bî çewabîyên ermanî û wîsta xalkê Kurd, berxwedîyên netewî bîkin gîrîyê destîkê wan xwe yê demakî.

Lê dema ku meriv maq û mobîlîzîyên xalkê di xama jîdestîyên wan jîngehparêzan de dîbîna, wê rojîyê fan dîka ku felsefeyê netewehazî a jîngehparêzan ew hîndê di hîza dîtin xalkê de çî gîrîyê ku bi çî kas û aliyên li rêbaza ewa ya rast dîrîna-kave.

Nerîna

"Mustafa Karara":

"Madem ku beha rûnê-hîra Kurd-Tirkan tê kirin, wê demê Kurdek li Sûriyeyê ne rûnê-hîra ne! Tirkîyê dinê piştigiriyê hîde aradiya Kurdên li Sûriyeyê"

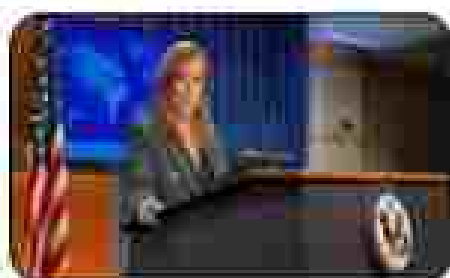
"Donald Trump":

"Trump: Dema me bernamaya atomî ya Komara Îslamî jî holê rakir, 2 meh dûrî çêkirina bombaya atomî bû."

"Zekariya Yapıcıoğlu":

"Dinê Tirkîyê li Sûriyeyê dîbariya Kurdek neke"

"Tammy Bruce":

"Em piştigiriyê didin kembê cîvîna berhemdat ên di navbera HSD û Serok (Ekmed) Şer de dikin"

Fêdralîzm serêşê kêr dike, Lê neteweyên ne-Fars dev ji mafê çarenûsê bernedin

N. Eshander Cefari

Îran, wêdî ku bi II ser naxçavan tê xuyakirin, ne welatêdî dîrokî ya ku xwedî nasnamayek xuyakirî ye. Berawajî wê, ew bi pîlan, qet, dagirkirina leşkerî û tepeserkirina çandî neteweyên pênî hêrî, ku her yek xwedî dîrok, ziman, çand û berawerîya xwe ya serbixwe ye. Di nav wê ardîgarîya xeyalî de, neteweyên Kurd, Erabên Ehwaş, Balûç û Tirkman û Azêrî bi sorê di çarçovîya kolonyalîzmê de hatine biqutirîn. Ya ku îro jî ne "Îran" tê gotin, encama tepeserkirîna û hilweşandina gey bi gey a hêza wan neteweyan û komarên wan ên dîmokratîk e, projeyek ku jî hêla modêrnîzasyonê xeta ya Pahlawî û tepeserkirîna fagîrtî ya Farsan ve hate domandin û niha bi cîlên tawgerên oposîsyonê navendî jî derdikeve holê. Tevî ku hûnerên wan neteweyan niha li perçeyên fêderalîzmê digerin, lê belê ewê dev ji mafê xwe ya dagirkirina çarenûsê bernedin. Serxwebûn, dawîhatina kolonyalîzmê ya hûnerên wan neteweyan bi hêwîstên xwe nîşan dîna ku ew bawer dikin ku her kesê ku li dijî serxwebûna wan neteweyan derdikeve, di rastî de piştî kolonyalîstên digire. Rastîya dîrokî ew e ku Fars di destpêkê de li platoya beşûr an rajîlatê Îranê dijiyan, Axa wan a taybet hebû, lê bi derbasbûna demê re, nemaze bi avakirina împeratoriya Haxmenîpî, Part û Sassaniyan re, wan hewl da ku desthilatderiya xwe bi sorê li ser neteweyên di mîrên nefars fars bikin.

Gelek neteweyên jî Mesopotamiyê bigire heya Êrmenîstanê, jî Kurdistanê jî Medyayê bigire heya Ehwaşê, jî Belûçîstanê bigire heya Başûrê Qafqazê, yet bi yak bûn koloniyên împeratoriya Farsî. Di heman demê de, têkoşîna wan berdewam kir û her carê, wan ewê jî lepên kolonyalîzmê rîşer bikin. Di berdema îslamê de jî, Rîza ferkirina Hâjîmîyî ya Farsî li ser neteweyên din her gav di hêrî navendîparastanê de bû û di dawiyê de di berdema nûjen de, bi awayê fêderalîzmê neteweparastîya Îranî-Farsî, jî nîşan derxist holê.

Rewşa heylî ya li Îranê, berheva hilweşînê û dagirkirina cîvîkên nefars di destpêka sedsala 20-an de ye. Di nav wan de, Komara Kurdistanê di sala 1946-an de wêdî yekem çamû-

na serweriya netewî ya Kurdek di dîroka nûjen de bi piştigirîya xalê û rawestanbîrên Kurd hate damezrandin. Komara Kurdistanê tenê 11 heya dom kir û di dawiyê de bi dagirkirina artêşa Pahlawî û dahvîkirina Serpîşkîmarê Kurdistanê Pîşawa Qazî Mihemed bi dawî bû. Lê dagirkirina Kurdistanê hin berî wê jî dest pê kiribû. Di sala 1922-an de, Rîza Xan êrîşî Kurdistanê kir û gelek wan û mîrên serdest ên Kurd hilweşand û ew alîstî bin desthilatderiya Teheranê. Ev rastî wê yekê ye ku Kurdek berî wê, desthilatderiya Medyayê û şûngirîyan wan û mîrîyan hebûn.

Li Ehwaşê (Erebîstan), Şêx Xac'el Harêrî birêve dibir. Bi dagirkirina Ehwaşê jî aliyê Rîza Xan ve, hîkûmeta Şêx Xac'el hate hilweşandin û Ehwaş bi sorê bi Îranê ve hate girêdan. Ev herêma, ku yak ji dewlemendîrîna herêma cîhanê ya di warê petroîlê de, jî hêla leşkerî ve hate dagirkirin û xalê Ehwaşê rastî kolonyalîzmê Îranî hat. Kujîn û tepeserkirin, mîkulturfîzîs û nasnamaya Erabên û koçbêriya bi sorê bû beqek ji rastîya herîmî ya jiyana xalê wê.

Li Belûçîstanê, mîrîyên û xanên Balûç heya dawîya berdema Qacarîyan xwedî hîkûwesariyekê bûn. Labele, Rîza Xan di sala 1928-an de êrîşê madekî li herêma de destpêkirin, berxwedana çêkerî ya Balûçan jî navê bîr û herêma alîstî bin kontrola rasterast a artêşa Îranê. Gelek zerokên herêma hêrî derxistin an jî koçbêrî, û bi inge he dewleta netewî ya Belûçîstanê hilweşiya. Ji hingê ve herêma biyê herêma leşkerî-awîstîyê ya dagirkirin.

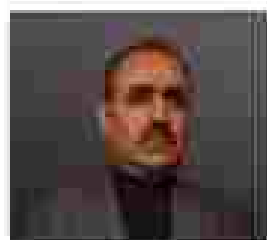
Li Azerbaycanê, sala 1946-an komarek hat damezrandin. Ji bo carê yekem, wê komarê parwardêriya bi zîmanê Azêrî fîrmî kir û karûbarên herêma alîstî bin kontrola Azêrîyan. Lê tenê salêkê gûnda, bi vekirina hîştên Sovyetê û hatina artêşa Pahlawî, jiyana Komara Azerbaycanê bi dawî bû, û gelek heş hatin kujîn an jî koçbêrî. Bi wê awayî, azmûna serxwebûna Azerbaycanê li Îranê bi artêşa hevane ya rêjîma Îranê bi dawî bû.

Lê kolonyalîzm tenê ji dagirkirina leşkerî û tepeserkirina siyasî pêk nayê. Kolonyalîzmê Îranî li Kurdistan, Belûçîstan û Ehwaşê bi hejarkirina sîstematîk, bîparçîkirina bi xanabûnê jî weberhînan û pêşkêştîna, nebûna derfetên kar û pêşewaziyê û ferkirina debara jiyana ya hejarane berdewam dike.

Kolbêrîyên li Kurdistan û Belûçîstanê ne encama xwestekê xalê ye. Berawajî wê, ew encama girtina aboriya neteweyî ya Kurdistan û Belûçîstanê jî aliyê Teheranê ve ye, ku neteweyên ne-Fars tenê wêdî çavkanîyên dahatê û hêjîyê gîrandîna dibîna. Zerokên ku bawer wan wêdî kolbêrî jî pişyên Kurdistanê tîna çûnêdîkîrî û mîrîyan ku di dema heqîna tankêrîyan sotemahiye de li Belûçîstanê tîna şewitandin, çûnêdîkîrî rasterast an ve pengala kolonyalîzmê. Teheranê qet nasnamayên wan wêdî Kurd, Tirkman, Azêrî, Erab û Balûç nas nekirîye. Ev dîroka heyyet nîşanek egiyê ye ku tîgêk wêdî "Tîrêk xwecayî" an "Tîrêk dîrokî" tîna biyê û tîna ye. Tîgêk tîgê ku hêrî, encama tepeserkirina sîstematîkê wan neteweyan e, ku jî mafê dewletbûna hatina bîparçîkirin. Fars, Qazet, Pahlawî û Şeyan bi neteweparastîya-îjîddîparastîna û dîroka "Îrana Yekbûyî" artêşa neteweyan din dagîrkirin.

Ev projeya kolonyalîzmê, ku li Teheranê dest pê kir, hin jî nêrîna hîkûmêrîna oposîsyonê ya Farsan e. Hin aliyên siyasî yên Fars, ku îdîa dikin ku azadî û dîmokratîyê diparêstî, qet piştigirîya mafê çarenûsê yê wan neteweyan nakin û heman çîroka kolonyalîzmê dubara dikin yekparçîyê axê, yakitîya netewî, Tîrêk yakitîyên neteweyên Kurd, Erab, Balûç û Azêrî û Tirkman, bîrî nîşanê kapandî. Ew ewadîyan wê axê ne ku bi xana çêkê û zordariyê biyê koloniyên parçeyên Farsan. Dîroka zîman, çand û berxwedana wan sedemê ku cûya dikin mafê wan û awayê yê serxwebûna ye. Çawa ku heylî jî Fransa û Brîtanîyayê destê naswast ku koloniyên Afrîqayê azad bikin, neteweyên mafawarî yê li ardîgarîya Îranê jî ne hawceyê artêrkirina Teheranê ne.

Sûriya ber bi perçebûnê ve diçe

N. Ebdulêzî Qasim

Tiptek sayr nîne, ku desthilatêke (Defektî), wêlî desthilatê demîkî ya Sûriyê, ya ku ji piştîrê rêxistinêke terorîst (HTŞ) hatiye damezrandin, ku ti girîngiyê nade pîştgîrîkên naxos-ayî û pîrsên girîngîyê demokrasîyê û diyaloga nîstîmanî û mafên mirovan ... ji ber ku bawerîya wê bi xwe bi demokrasîyê û dînamîkîyê û mirov-veşîyê nîne, bêtê ku bawerîya wê bi çemîrê dewletê nîne û hêj li ser xiyalê dewleta xîlafetê îslamî diji, lewra ku tiptek siruştî ya ku desthilatêk wîha dê hiç girîngiyê nade bo çareserîkirina pîrsên naxosayî yê li Sûriyê ku bi dehên salan hiç çareserîyek bo wan nehatibe dîtin.

Îro wêlî xuyayê ku ev bûnê girîngî yê dîde tîkîlîyên xwe yêlî dewa li ser nasabê çareserîkirina pîstgîrîkên naxosayî û herwiha ji bo dîrêlîkîrî û bîrêkirîna desthilatê xwe li ser xelkê Sûriyê bi taybetî li ser Gelê Kurd û Elawî û Dursîyan bi pîstgîrîya hindêk dewletêkî herêmî wêlî Tirkîyê û çend dewletên Erebî, her wiha wêlî hat dîtin ku hawî dîde pîstê agîyê dîgêl (arabî: tîkîlî) bîrê dîgêl çewandina Dursî ve, anku laralî bîrê herparê tawandî xwe wêlî bûyarên tarîdîk yêlî nîha li Sîwêda li dijî Dursîyan sêrê pîkanîr.

Ev desthilatê defektî sêdêr ji 3 me-han ve li bi pîstgîrîya Tirkîyê û çend dewletên Erebî ji bo dubarekirîna rêjîmatîkî yakalî û dîktatorî ya îslamî dîxarîr, nemaze piştî ku ji aliyê Amerika ve bi pîstgîrîya Erebîtana Sîwîyê hat pejrandin û hat damezrîn ji lîstêrê terorîst, ku bi awayekî berçav nîyasên desthilatê şamê yêlî xirab û rastegîrî li dijî Kurd û Dursî û Elewîyan hatîr xuyakîrîr, û dîmênê rastegîrî yê Ehmed Elqarîh dîsa wêlî nasîvê xwe

yê berê (Abû Dolat) rêberê rîxistîna HTŞ ya terorîst dîyer bû, nemaze piştî daxuyaniyê çandîrê Amerika li En-qara û Sûriyê-Tomas Barak li ser redî-klîrîna fêderalîyê û mafên pêkhatîyên neteweyî û olî yêlî Sûriyê, wêlî Kurd û Dursî û Elewî û Xîrîdîyanan, ku çarê-klîvê xwe hat dîrêlîkîrîyêk mazîrî de û herwiha wêlî namayêkî gîş ji aliyê desthilatê demîkî hat xwandin û dest bi pîkanîna komîkîlîyên hovana li başûrê Sûriyê li dijî Dursîyan kir û dîgêl bîlîndîkirîna alîogan û dirûjîmên nîjadperestî li dijî Gelê Kurd.

Îro wêlî dîrêlîkîrîna ev nêrîya û helmarê kampîyayî nîjadperest û meşêrî yêlî ku ji hêla rejîma Ehmed Elqarîh û alî-gîrên wî ve, bi rêya malîyê û platfêr-mên medyayê çavêlî ve, li dijî Kurd, Elewî û Dursî tîrê pîkanîr, ku helmarê dîrêlîkîrîna sêdema encamên komîkîlîyên dîrîndê wêlî nîha ku li başûrê Sûriyê cîrê dîtin - kuşîna şîvîlî li ser bînyatê nasîvîyê, heqaret û şîkêrî li rîmatê mirovan, arîgîrî li ser mal û mîlî û çayîrîkirîna sêr-bolên neteweyî û olî yêlî Dursîyan û daxuyaniyê bayêrîyê li dijî Dursîyan ji hêla bîstîgîrîyê û pîstgîrîyê Erebîyê Sûriyê ve ji bo dorpeşîkirîna herêma Sîwêda, rawandîna jin û kîşîrî Dursî û Elewîyan û arîgîrî li ser xwendîvîyên Dursî li çarîgîgîrîyê Hîjab û Latîqîyê û şamê, ragîrandîna safîbîrîkirîna gîştî li dijî Dursîyan ji hêla arîgîrîyê Erebîyê bi bîncetê pîstgîrîyê agîrîyê

(başûrîyê) ... ev hemû tîrê bi wîstîyê qîrîrîna Dursîyan û qîrîrîna hemû alî û pêkhatîyên netewî yêlî Sûriyê, ku Sûriyê ber bi felaket û karesatên meclî ve diçe.

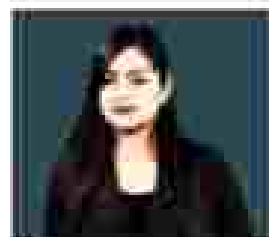
Olî ve rawîrîyêrîyê û xîrêrîyê, ku des-tilatê demîkî bi hemû alîyan ve Sûriyê ber bi alîyê û ber bi parçebûnê ve diçe, tevî ku Sûriyê nîha di wêrê prakîkî de parçê bîrîyê û hindêk nêrîyê wêlî Efrînê û Şerêkaniyê hêj dîtin dagîrîkirîna Tirkîyê de ne, sêdêrî gîfêrî Tirkîyê yêlî berdewam li dijî Gelê Kurd û gîrîbîrîkirîna kurdan bi parçîkirîna Sûriyê, ku nîha dîmênê bîstîrî desthilatîyê xwe sêdê bîrê li ser bîhanaya rêgîrîyê ji parçîkirîna Sûriyê, rawandî ku ev bi xwe Sûriyê dagîr û parçê dike.

Lewra dîgêl van pêkhatîyên dawî-

yê yêlî li başûrê Sûriyê sêrê dîtin, dubare pîstgîrîya Gelê Kurd li Kurdis-tana Sûriyê bi yêrîyêkî kurdî sêdêrîr dîba, ku îro pîstgîrîyêkî ser bi yêrîyêkî Gelê Kurd hatê û dîba bîrîyêrîyê kon-feransê Qamişîyê bîrê aktîvîrîyê, û nêrîyê encamên wî konfêrînsê paşguh bîkîyê û dîrî kurd bi çendîyêkî yakî-gîrî bîxarîyê ji ber ku em li pêş qîrîyêkî dîrîkî û meclîrîyêrîyê li dîba ev qîrîyê bi asîyêrîyê medîyayî bîrê, ne-maze ku çerê Sîwêda (başûrê Sûriyê) rawîyêrî nêrîyê kîrîyê û gîrîyê tarîdî û hêvîyê ji bo berçewîndîyê Kurd û Dursî û Elewîyan hatîrê guherîrî, û ji bo Gelê Kurd dîba fêrîyêrîyê bîrê ji bo pîstgîrîyê li ser mafên xwe yêlî neteweyî bîrîyê li ser hemû masîvîyên diyalog û danîstîndîyê yêlî çî li şamê yêlî Fransa yêlî her cîmêrî dîrîr bîrîyê.

Bandora xwendina çirokan li ser derûn, nasname û pêşeroja zarokan

N. Rujas Saltrada

Destpêk

Xwendina çirokan yek ji sedemê herî bingehîn e bihêz e ji bo pêşveçûna kasariyê ya zarokan. Berawjî pênar ardehiya fermî, ku pir caran li ser veguheztina agahiyan dike, çirok li ser tebeqeyên kûrtir ên derûniya zaroka dixabibin wek "xeyal, hest, û nasname".

Lêkolînên cûrbecûr di psikolojiya gajekirîna zarokan nasîna û pêşveçûna kasariyê ya zarokan ku xwendina çirokan na tenê bandorê li jiyana zimanî ya zarokan dike, lê di heman demê de bandorê li ser avakirina er-jag, afirînerî, bîra demdirêj û heta rê û kasariyê ya wan ên pêşerojê jî dike. Armanca vê gotarê ew e ku li bandorên psikolojîk û demdirêj ên xwendina çirokan li ser zarokan binêre, bi belgîyandina wê rahandêrên psikolojîk, civakî û perwerdehî.

1. Bandorkirina li ser hîq Geşiya zanîd

Xwendina çirokan hîqê zarokê teqez dike û torên neural ên tîlûdêr ziman, xeyal û empatiyê berfireh dike. Lêkolînên nîyan daye, zarokên ku bi rîdîdîk çirokan dixwînin, ji hevalên xwe xwedî jiyana nasîna û pêşveçûnê in.

Xwendina çirokan teoriya hîqê zarokan xurt dike; Ev tê wateya jiyana têgihîştina hest, raman û niyêtan yê zarokan. Ev jiyana bingehî ji bo jêhatîyên civakî û empatiyê di modêlê de ye.

Her wiha, çirok rêbacek e ji bo çareserkirina tîr û tîrêrên sordemên zarokatiyê. Dema ku zarokêk bi rêya karakterên xeyalî bi jêgîrîkî wêlîyê re rû bi rû dimînin, ew hêz dike ku bêtir fêr dîna û bihêstîna.

Ziman, xwendin û nivîsandin û jêhatîbûnê ragihandina xort dîna Çirok ji bo peyvan, ardehiyên zanîdî.

û jêhatîbûnê ragihandina xort dîna Çirok ji bo peyvan, ardehiyên zanîdî.

Zarokên ku di temenê biçûk de çirokên bi dengêkî bilind ji wan re sêr xwendin, ji zarokên din ên di temenê dibistanê de xwedî jêhatîyên zimanî yêr bilindtir in. Ev pêşveçûna zimanî astê xwendin û nivîsandinê wan jî baştir dike.

Herwiha, zarok bi rêya mijûlbûna bi çirokan fêrî vegotin, pîstîkirin, ravekirin û lajîkî dibin. Ev jêhatîbûn bingehîna ramana rexnegir di salên pêş de ne.

Nûjenî û xeyal

Çirokên taybet re dibin zarokan ku teoriya jêhatîbûnê xwe yêr kasariyê ji nû ve ava bikin.

Xwendina çirokên xeyalî, zanîdî-xeyalî an jî mîholojiyê xeyalî zarokan çalak dike û dibe alîkar ku hîqêk vegotin û afirîner pêş bikeve.

Lêkolîna sala 2014an ku di Kovara Lêkolîna Afrîneriyê "Creativity Research Journal" de hat weşandin, dît ku zarokên berdewam çirokên xeyalî dixwînin, di hestên afirînerî û ramana rexnegir de jiyana bilindtir bi dest dînin.

Empatî û hîqmendîye çandî

Yek ji rolên herî girîng ên xwendina çirokan ew e ku hestek empatî û hîqmendîye ji ser cûdahiyên mirovan jêkî bide. Zarok bi rêya çirokan bi cîhan, çandî, çîrên civakî û nasnamayên cîda re rû bi rû dimînin. Ev pêvajoyê ya allariyê wan dîna ku nêrînek pîraî û geşdîrîna cûdahiyên an pêşveçûn.

Li gorî lêkolîna "Mar et al" (2006), kasariyê ku di zarokatiyê xwe de nasî.

çirokên edebî sêr, di masinîyê de xwedî astên bilindtir ên empatî, têgihîştina çirokî ya erênî û nêrînek pîraî ya cîhanê ne.

2. Bandorkirina li ser nasnamayê Wergirtina stajê

Zarok pir caran xwe bi karakterên xeyalî nas dikin. Ev tîngîrî, hevwîst û nîyan yêr karakteran di hundirê xwe de digirin. Ev pêvajoyê dibe sedemê avakirina nîr û baweriyên ku dibe bîqêk girîng a nasnamayê-pêşerojê ya zarokêkî pêşveçûn.

Lêkolîna ji Hêla Mikolajîka (2014) ve dît ku "zarokên ku bi karakterên xeyalî yêr pîraî û tevîhev re rû bi rû dimînin, têgihîştîna wan ên tevîhevîyê an li ser xwe û yêr dîn hêr."

Bihêzkirina nasnamayê çandî û hebeweyî

Çirok ziman, rîdîrîm, dîroka çandîyê vedibêjin. Di çirokên wêlî Kurdîstanê de xort ziman û çandî Kurdî di bin gîrî de ne, çirokêyê zarokan dîkêrê bîqê faktorekî bîqê dî xurtîrîna nasnamayê çandî û zimanî de.

Bo mînak, çirokên ku hêmayên çandî yêr Kurdî (zîman, cî û berg, afîka û tembelîyên berrewadîyê) tembelî dikin, zarokan bi komên wan ve girêdidin û çirokê "zanîyê çandî" diafirînin.

Xweqebûlîrîna û avakirina "xwe qek bîhempa"

Bi rêyên cûrbecûr karakterên xeyalî, zarok fêr dibin ku ew dikarin cûda û bi qîmet bin. Ev peyvan ji bo zarokên bi cûdahiyên takîkalî (mînak xuyang, seqetiyê laj) an hestên tevîhevîyê jê girîng e û allariyê wan dîna ku nasnamayê erênî û saxlam pêşve bînin.

Nasnamayê civakî û postîyona-wê di cîhanê de.

Çirok fêrî zarokan dîna ku ew bîqêk ji cîvîkî, malbata, hebeweyêkê an jî mîrîyê re. Ev allariyê wan dîna ku postîyona-wê di komên civakî de fam bikin: "Ez keçek im," "Ez zarokêkê Kurd im," "Ez andamêkê ve malbata me," "Ez keçek im ku dîroka-se allariyê bîqê," û hwd.

3. Bandorkirina li ser pêşerojê

Bandora demdirêj li ser pêşerojê zarok.

Çirok na tenê nîrî ya zarokêkî diguhêrin, lê di heman demê de pêşerojê zarokêkî jî pêk dînin.

Zarokên ku bi rêya çirokan baweriyê xwe bi ewa, modîyasyon û modêlên xelafî bi dest dînin, di masîbûnê de xwedî hestek bilindtir a xwe ne.

Karakterên ku zarok pê re xwe nas dike dikarin rêyên kariyêrê, nîyan û heta çavîyê çareserkirina jêgîrîkîyê xwe dîyar bikin.

Her wiha, lêkolînan nîyan daye ku zarokên ku di jîngîrî malbata ya "navenda pîrîkan" de masîr dibînin, întîmalê masîrî hêr ku di astêr bilindtir de bîqêrîyê û bîqêrîyê.

Dê û ber di tevîkîrîna zarokan bo xwendinê de rolekê girîng dînin. Xwendina bi dengêkî bilind li malê, sordana pîrîkîyê û rîdîkîrîna çirokan emîna xwendinê dike pêvajoyêkê herpîr. Dibistan û sariyên çandî jî dikarin bi rêya nasnamayê wêlî "çirokîyê", "mîbên pîrîkan an zarokan" û "xwendina rîdîkî" di zarokan de jîngîrî pîstîrîyê diafirînin.

Çirok amîrîyê ji bo pêşveçûna sordîrî, derûnî û çandî ya zarokan. Ew xeyalê diafirînin, empatiyê xurt dikin, zîmanê xwe dîkin û pêşerojê jêkî dînin. Eger em bîqêrîyê rîfîkî agahîrî, afirîner û berpîrîyê masîr bikin, xwendina çirokan dîrê na çalakîyêk duyemîn be, lê yek ji prînsîbên sarkî yêr perwarderîyê zarokan be.

Xwendina çirokan allariyê zarokan dîna: "Nasname û nîyan xwe yêr bîngîrî nas bînin û sordî bîqê, ew bi çandî, dîroka û hebeweyê xwe ve jîrîyê hîrî bikin; fêrî bîqê ku jîyana wêlî çirokîyê fam bikin û cîrê xwedî çirokîyêkî ya tevîhevîyê de bîqîrîr."

Binpêkariyên mafê mirovî li Kurdistanê

Rêjîma Îranê 9 girtiyên din jî bidar vekirin ku 2 ji wan jin in

Pêşî raportên beşavbûyî, li sibêdaha roja Pêncşemî 26 Gelawêjê, "Esedulâh Seqwendî" li girtîgeha "Sîdîr" a rêjîmê li bajarê Erwanê, "Ebu'fazel Eayl & Nahîd coker" & 2 kesên Efrani ku masnamaya wan nêj nehatiye raport, li girtîgeha "Adîlîabad" a rêjîmê li bajarê Şîracê de hatin bidarvekirin.

Li roja Çarşemî 25 Gelawêjê, "Mehdî Bepêd & El Ebrahîmî", li girtîgeha "Lekan" a bajarê Rastê de hatin bidarvekirin.

Li roja Sêşemî 24 Rûşanê de jî, "Bîrê Mihemedî" li girtîgeha rêjîmê li bajarê Nefawendê de hatin bidarvekirin.

Bi vê pêkê, rêjîma Îranê jî destpêka heya Gelawêjê ya hate roja Pêncşemî 26 Gelawêjê, sêdekir jî 50 girtî li girtîgehên xwe de bidar vekirine.

Kolberekî Kurd bi tegeya rasterast a hêzên sînorî yên rêjîmê hate birîndarkirin

Pêşî raportê "Kolber News"ê, Ewropaya roja Sêşemî 26 Gelawêjê "Behrâm Mîlî", temen 35 salî xelkê gundê "Mîkî", ser bi bajarê Seqûsê & Rûşîyê, "Têrkawarî" ya bajarê Banê, li encamê tegeya rasterast a hêzên sînorî yên rêjîmê li xelkê sînorî ya "Ewropaya" yê ser bi dewara "En-war" a bajarê Banê bi giranî birîndar bûye.

Navberî ku bawê du zarokan a, li darê teqelîna hêzên hewên rêjîmê de li bîr an darê bi xelkê ne hatîye & jî birîndarbûnê, bi nexweşxaneyê "Salaheddîn Eyyubî" li Banê hatibê veguhastibê, lê jî bîr giraniya bîrîna xelkê, bi nexweşxaneyê Salîcê hatibê veguhastin.

Hêzên mirovkuje rêjîma Îranê welatîyekî xelkê Îlamê Kuştin û yek jî birîndar kirin

Sibêdaha roja Çarşemî 25 Gelawêjê hêzên hewên rêjîma Îranê bi awayê aserana êrîş kirine ser malbatê xelkê gundê "Hêl Çaymê" girtîdayî bi bajarê Îlamê & kesek bi navê "Elîxan Zamanî" yê temen 46 salî ku bawê 2 zarokan a, kuştin & birayê wî yê bi navê "Muhsîn Zamanî" jî birîndar kirin.

Pêşî raportê beşavbûyî, hêzên hewên rêjîmê bi armancê bînparkirina "Mîhsîn Zamanî" êrîş kirine ser vê malbatê ku li encamê de birayê wî jî aliya hêzên katantariya ÎR a rêjîmê ve hatibê kuştin.

Êrîşkekîna hewanê hêzên rêjîmê & teqelîna li vê malbatê, bertekîna xelkê gund li paymê aliya & li hember wan hêzên hewên sînorî & teqelîna hêzên rêjîmê teqelî wan kirine, lê bi sedema berxwedana neqê, ji wîranîna.

FERMAN E...

ŞENGAL

BIRÎNEK KU ÇI CARAN NAHÊ JI BÎRKIRIN

Partiya Demokrat A Kurdistanê Iranê
Navenda Ragihandinê